

Романов Ігор Ігорович,
завідувач кафедри правничої
лінгвістики Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
педагогічних наук

**РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІОЛІНГВІСТИЧНОГО
ТА СОЦІОКУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТІВ
ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

В сучасних умовах цифрової трансформації, мережевого спілкування та інших, безперечно, позитивних й водночас невідворотних процесів для нинішнього світу, одного знання іноземної мови вже абсолютно недостатньо. Окрім цього, світова пандемія теж пришвидшила процес цифрового трансформування суспільства. Ми можемо спостерігати це майже у всіх сферах діяльності держави та державних органів, бізнесу та навіть у справах кожного окремого громадянина. Звісно, такі зміни не могли пройти повз освітню діяльність й залишитися непоміченими. В усьому світі це призвело до все більшого застосування мережевої, або так званої дистанційної форми навчання й відходу від стандартного очного навчання. Іноземна мова це той засіб спілкування, який дозволяє людині безперешкодно комунікувати по всьому світу, але як ми зазначили вище, лише одного знання мови може вже бути недостатньо для, наприклад, професійної діяльності. Враховуючи той факт, що ми готуємо майбутніх фахівців із права та працівників правоохоронних органів та «помножуючи» це на ті сучасні умови комунікації, взаємодії та професійної діяльності, які викликані надзвичайно швидким процесом цифрової трансформації, не виключено, що деякі наші фахівці будуть провадити свою діяльність з іноземними колегами, партнерами, клієнтами вже на цифрових теренах. Таким чином, розуміємо, що формування лінгвосоціокультурної компетентності (далі ЛСК) на заняттях з іноземної мови є важливою складовою іншомовної підготовки фахівця. Одного знання іноземної мови мало для того, щоб спілкуватися з іноземцями, оскільки в них інша культура, менталітет, традиції, а отже треба формувати ЛСК – здатність та готовність людини до іншомовного міжкультурного спілкування. Саме культурні розбіжності зумовлюють великі труднощі у розумінні

цінностей, традицій, правил поведінки, ритуалів, жартів, притаманних країні-носію мови. Таким чином, незнання, неврахування чи некоректна інтерпретація цих цінностей можуть спричинити культурні бар'єри, а іноді й конфлікти.

Слід нагадати, що ЛСК складається з трьох компонентів:

- соціолінгвістичного;
- соціокультурного;
- соціального [2].

Кожен з цих компонентів має свої особливості.

До соціолінгвістичних знань треба віднести мовні та мовленнєві засоби спілкування: безеквівалентну лексику, фонову лексику, сталі вирази, кліше, ідіоми, фразеологізми, приказки та прислів'я, афоризми, а також інтонацію [2].

Соціокультурна компетентність включає в себе:

а) історико-культурний фон: відомості про становлення та розвиток країни, історичні події, клімат країни та географію;

б) соціокультурний фон: відомості про права, свободи, обов'язки громадян, устрій країни, політична система, економіка, наука, мистецтво, релігія, освіта, техніка, виробництво;

в) етнокультурний фон: відомості про духовні цінності народу, свята, обряди, традиції, звичаї, національні страви, склад розуму;

г) семіотичний фон: відомості про символи та знаки, якими користуються носії мови, різні позначки [2].

Кожен компонент повинен реалізовуватись на заняттях з іноземної мови.

Наприклад, соціокультурний компонент можемо вводити в освітній процес шляхом перегляду автентичних відеоматеріалів; прослуховування автентичних аудіо записів або й навіть пісень; читанні автентичних текстів про культурне життя, культуру та історію, державний устрій країни, мову, якої вивчаємо.

Соціолінгвістичний компонент можемо реалізовувати безпосередньо на практичних заняттях з іноземної мови шляхом ознайомлення з безеквівалентною і фоновою лексикою, сталими виразами, фразеологізмами. Слід звернути увагу й на формування фонетичних навичок, зокрема інтонації.

Отже, формування лінгвосоціокультурної компетентності на заняттях з іноземної мови є важливим компонентом вивчення іноземної мови, який передбачає ознайомлення із культурною спадщиною та історією країни, мова якої вивчається, культурою, географією, правилами та нормами поведінки, ритуалами, нормами спілкування, етикетом, які не лише допоможуть майбутнім

фахівцям краще порозумітися із закордонними колегами, а й будуть розвивати інтерес до навчання взагалі, зокрема, й до культури народу, мова якого вивчається.

Список використаних джерел

1. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за ред. Ніколаєвої С.Ю. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.

2. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. – К.: Ленвіт, 2013. – 328 с.

3. Шехавцова С.О. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови, дисертація. – Луганськ, 2009. – 123 с.

Skrynyk Myroslava,

Senior Lecturer at the Department of Legal Linguistics of the National Academy of Internal Affairs;

Skrynyk Lina,

Senior Lecturer at the Department of Legal Linguistics of the National Academy of Internal Affairs

NETIQUETTE FOR DISTANCE LEARNING

Online communication skills are really important for 21st century learners and students. Today, video conferencing and virtual chat rooms are our new classroom and, we all be interacting with each other through different online programmes, through discussion prompts and video. The online classroom, just like the real classroom, should be a safe space where everyone should feel comfortable to share ideas. Reflections [3].

In a digital age where the unwritten online “rules” are constantly changing, proper “netiquette” may seem a bit mystifying. Add in the atmosphere of an online classroom, and suddenly the proper netiquette guidelines don’t seem as easy as a simple “please” and «thank you».

Netiquette is a set of unofficial rules for good behavior and politeness followed by users of online and digital technologies such as the Internet, email, and chatrooms. Netiquette is derived from the